

Живојин Петровић

ДО ВИЋЕЊА!

Шта се догодило са најбогатијом
Београђанком свих времена?

■ Laguna ■

Copyright © 2020 Живојин Жика Петровић
Copyright © 2020 овог издања, ЛАГУНА

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

ДО ВИЂЕЊА!

1. фебруар 1933. године

– Ко је овде директор? – упита оштро Рада Поповић, начелник Одељења београдске криминалистичке полиције улазећи у пратњи својих сарадника у Извозну банку на Теразијама.

– Ја... – одговори несигурно средовечни мушкарац у елегантном оделу.

– Имамо налог за отварање сефа број 1А – рече начелник Поповић млатарајући заповедно папиром.

– Немогуће – промрмља директор скамењено гледајући у наредбу број 3238 Полицијске управе Града Београда. Лице начелника постепено је постајало све црвеније те директор одлучи да изусти још нешто: – ... али то је највећи сеф у банци! Сеф госпође Драге Митрићевић!?

– Госпођа Митрићевић је нестала. Трагамо за њом. Морамо сместа да прегледамо и попишемо ствари – хладно узврати Рада Поповић закорачивши штуро дубље у просторију.

Сеф најбогатије Београђанке, тајанствене Драге Димитријевић Митрићевић, налазио се у централном

делу великог трезора Извозне банке. Главни кључеви масивних челичних врата били су код директора банке, а требало је да они мањи, од самог сефа, буду у поседу госпођа Драге, али њих полиција није пронашла.

УПРАВА
ГРАДА БЕОГРАДА
УПРАВА
ГРАДА БЕОГРАДА
III No 333P W-1-133 3

Како постоја вероватност да је над несталим ДРАГОМ ЖИКОМ ЖИКА ПЕТРОВИЋИМ, извршен неки злочин у користу његовој намери, и познато је да они у Извозној банци имају сеф, то да би се могло установити, да ли је у сефу остала ликовина и која је, коју је тако чувала нестала Митравајкина, то Одделение кривичне полиције Управе града Београда, на основу 22135-140 кр. суд. пост.,

НАРЕЂЕЊЕ

У сефу у Извозној банци, који је припадао (закон) несталим ДРАГОМ ЖИКОМ ЖИКА ПЕТРОВИЋИМ, изврши преглед и списачки констатовање садржаја сефа, а затим ноту и даље оставити у сефу пошто се предходно изврши печатање сефа печатом овог Одделения. Преглед не извршати писар. г. В. М. ЖИКА ПЕТРОВИЋИМ.

Наређење (31) тридесет првог јануара 1933 год., у Одделу кривичне полиције Управе града Београда.

Писар,
Живко Петровић

По наређби
Управника града Београда
шеф кривичне полиције,
Митравајкина

*Датум извршења је јануар 1933 год.
Сачињена је овај акт и даље оставити у сефу
По Извозној банци*

Живко Петровић
Митравајкина

Наређење за отварање сефа

Неколико инспектора и чиновника банке, под специјалном пратњом, отишло је у Народну банку Краљевине Југославије где су од гувернера Игњата Ј. Бајлонија подigli пажљиво чуване резервне кључеве сефа број 1А, који су се у тамошњем депоу налазили од 1919. године. Помоћу њих полиција је убрзо отворила тешка врата огромног сефа.

Сви су занемели. Ваздух је заменила готово опипљива напетост. Непрегледна маса скупоцености, дијаманата, злата и осталог блага осликавала се у очима присутних. И сам оставши у чуду, Рада, ноктију дубоко заривених у длан, није дозвољавао да се губи време, пуцнуо је прстима слободне руке у знак опомене и сви су се хитро усредсредили на посао. Попис је почео...

– Записујте пажљиво, немој да вас све сањам, знате како се то заврши! – узвикну начелник диригујући темпо и још увек запањено посматрајући садржај сефа у коме су уредно били наслагани безбројни свежњеви новчаница разних валута, кутије из којих су се преливали дукати, наполеони, миландори, руске рубље, немачке златне и сребрне марке, мноштво рушпија.

Иако ништа није говорио већ неко време, упутивши се ка другом делу, Рада помисли како од нестварног окружења ипак губи дах. Наставио је да лута гутајући очима садржај сефа.

Као у некој библиотеци, поређане су биле обвезнице и акције разних великих компанија, фабрика, штедионица, банака, међу којима и 45 деоница Народне банке Краљевине Југославије. Једна од сталажа у низу била је крцата уговорима, признаницама, чековима осигуравајућих кућа, вредносним лозовима, тапијама и другим гаранцијама.

На засебној ладици, претећи да ће се сваког тренутка срушити, нагурани су били џакови са златним и сребрним накитом, порцеланским посуђем, краљевским есцајгом, свакојаким украсима, оружјем, златном и сребрном муницијом. Даље се протезала читава колекција ножева украшених сафирима, ђајонета са рубинима, скупочених сатова и упаљача, бисерних огрлица, златних табакера, а у мањој храстовој кутији, обложеној најфинијом црвеном чојом, причајући причу за себе, префињено су светлукали брилијанти разних величина.

Упоредо са бележењем непроцењиве имовине увелико је био у току и разговор са унезвереним руководством банке, а целокупна ситуација је попримала све озбиљнију и чуднију ноту. Полицајци су сазнали да је необична старица све рачуне, па чак и оне најмање, исплаћивала у самој банци, и то тако што би прво из свог сефа узимала потребан новац за исплату, а затим, у само њој познатом и смисленом ритму, лупкајући црним старинским штапом по мермерном патосу банке, долазила до првог службеника у сали и без речи му предавала документа са парама. Често се догађало да су те суме биле врло мале, понекад сасвим безначајне, па ипак госпођу Драгу није мрзело да се спреми, дође у банку и ту изврши плаћање.

Након пуних дванаест сати пописивања импозантног блага нестале милионерке, дрхтавим рукама, сав измрцварен и знојав, дежурни полицијски писар предао је коначан записник сачињен на више десетина страница право у начелникове руке. После пажљивог враћања и најмање драгоцености на своје место, сеф је запечаћен црвеним воском на коме је остао утиснут жиг Одељења кривичне полиције Управе града Београда са потписом – Рада Поповић.

1

Пример и предрачуна са планом...

Купон за откуп Драгана Крота...

Паша папери и забелује...

Пошто је не...

Узна ова изговина владина...

Чак и потма је владина...

ЗАПИСНИК

О отварању седа у Извозној Банци коју држи под закуп ДРАГА ДИМИТРИЈЕВИЋ и МИТРИЧЕВИЋ из Београда бачићен на дан 1. фебруара тек. год у трезору Извозне Банке.

Дана се потписати полицијски чиновници на основу Наредбе Одељења кривичне полиције од 31. јануара тек. год, бр. 3238, изашао на лицу места ради отварања и констатовања садржине седа који је под закуп држао ДРАГА ДИМИТРИЈЕВИЋ и МИТРИЧЕВИЋ, па је том приликом у присуству потписаних констатовао следеће:

Да је сеф Драге Димитријевић - Митричевић у једној преградби једне велике засебне касе у трезору Извозне Банке и да се садржине ње не имовине у каси нема никакве друге туђе имовине. Главни кључеви од отварања главних врата касе налазили су се у Банци, док су кључеви од самога сефа предали бити у поседу Драге Димитријевић - Митричевић, па као они нису могли бити нађени то је се предходно отишло у Народној Банци одакле су се подигли резервни кључеви овога седа који се тамо налазе у депо-у од 1919 године.

По пријему кључа из Наредне Банке у присуству свих потписаних отворен је сеф Драге Димитријевић - Митричевић, па је у истом нађена следећа имовина:

У ПРВОЈ КУТИЈИ:

1. Уложна књижица Есконтне Банке гласећа на Драгу Димитријевић - Митричевић бр. 56/IV салдо 30 јуна 1932 године динара 1.775.059 дин.
2. Уложна књижица Есконтне Банке гласећа на " доносиоц" Драга Димитријевић - Митричевић бр. 160/5 са салдо 30 јуна 1932 године у износу од динара 1.965.196.-
3. шест ловава Српског Првог Крота.
4. 4. четири талије од имања
5. 1. / једна пресуда Ибраног Суда.
6. Разни папери без вредности.
7. динара 10.510./ десет хиљада пет стотина десет./ у новчанцима.
8. 1./ једна/ златна стара гривна.
9. 1./ један пар златних минуша

У ДРУГОЈ КУТИЈИ:

- 10./ равне ситнице без вредности.

У ТРЕЋОЈ КУТИЈИ:

- 11/ 1. кићанска од срме
1. суина кашика од алпака
1. дрвена кутија са стварима без вредности
1. новчаник од седефа
1. пар првих минуша
- 15 кашика сребрних за једло
12. виљушка за јело сребрних
- 15 ножева сребрних за јело
2. велике сребрне кашике
- 83 1/2 стара динара у сребру.
2. швајцарска франака у сребру
19. малих сребрних кашичице
1. нож и 1 виљушка за вилпахе рибе сребрни

3. сребрне виљушке
 2. сребрне игле за шпиковање
 2. сребрна Сланика
 1. гривна за сервијет
 3. нослона за шећар
 2. нослона за шећер
 1. кашика и виљушка од каучука за салату
 1. сребрне тачне за кашичица
 1 пар минђуша сребро
 77 аустријских круна сребрних предратних
 1. црногирски перпер
 112. сребрних динара предратних
 6. немачких марака предратних сребрних
 100 акција "Пионер А.Д." по 500 динара номинал са куп. таблицама
 20 комада акција "Кланички дрштва од по 5 динара са куп. таблицама
 70 комада акција Давозна Банке 500 номинал са куп. таблицама
 200 акција Београдске Трговачке Банке са куп. таблицама
 100 комада акција "Неймаг" А.Д. по 500 дин. номинал са куп. таблицама
 78 комада обвезнице 2 1/2% Ратне Штете са куп. таблицама
 100 комада акција Опште Привредне Банке а 100 номинал са куп. таблицама
 45 акција Народне Банке са одговарајућим купонским таблицама
 188 комада акција Брачарске Задруге а 200 дин. номинал са куп. таблицама
 108. комада акција Београдске Задруге а 400 дин. номинал са куп. таблицама
 150 акција Бугар. Чешког Акц. Фабрике са шећар а 200 олема Бугарских са куп. таблицама
 325 комада акција Српско Чешке Фабрике у Луприји по 200 дин. номинал са куп. таблицама

У каси челичној нађени - насилно отвореној

- 220 напалеона
 16. / шеснаест полунапалеона
 17. / седамнаест / аустријских дуката
 2. / два / Миландора " ан
 22. / двадесет два / полу миландора, а
 20. / двадесет / Руских рубаља у злату
 30. / тридесет / Немачких марака златних
 (6) шест комада старог влатног новца
 11.000.- једанаест хиљада динара у новчаницама
 19 / деветнаест динара у сребру
 359 / триста педесет девет / малих рушпија са телелука
 3 / три / златне паре Римске
 1 / једна / златна пара Марије Терезије
 1 / једна / златна пара Руска
 3 три златне паре турске разне величине
 1. једна велика мушкетера филибарска
 1. једна златна гривна са разним камењем
 1. један златан сат сварински са кључем / женски и кратки златни
 ланчић /
 1. један влатан брош са пар минђуша врло лак са плавим камењем
 1. једна бриљанска игла за машину у виду лептира са плавим камењем
 1. један сребрни новчаник
 1. један лорњет са дугачким златним ланцима
 1. један ручни лорњет од каучука
 1. један сребрни коле са дијамантима
 1. једне сребрне минђуше
 3 три прстена равна старинска златна.
 1 пар сребрних минђуша са дијамантима
 1. један брош са више дијаманата
 1. једна гривна од корала и злата
 1. један сребрни ланац дугачак - старински
 1. једна мала кутијица са разним ситницама без вредности
 2. једна сребрна кутија за цигарете - женска
 1. једна бисерна оверлица са четири реда
 1. једна сребрна гривна
 1. један сребрни упалач
 1. једна иконца сребрна Мајке Божије
 5. пет талија од имања
 1. једна полица за осигурање свакла "Ројал Ркњен Асурано"

(један) један сребрних и кључева / ланчић /

1

Три дана раније...

Уносећи јутарњу кафу, дежурни полицајац Одељења криминалистичке полиције донео је шефу Ради Поповићу и управо пристиглу депешу из Првог – теразијског – кварта.

Начелник је безбрижно седео заваљен у фотељу која се, као да је жива, с временом обликовала баш по њему. Самоуверено је палио цигарету и димом цртао по ваздуху мислима му командујући брзину којом ће да нестане и направи места новом, који је полако пристизао из његових ноздрва. Баш у тренутку сједињавања две масе благим трзајем леве руке дао је полицајцу знак да може да приђе столу. Канцеларија Рада Поповића била је на ивици нереда. Упркос томе, деловало је као да је свака ствар баш на правом месту. Неспретни полицајац гурао му је под нос запечаћену коверту.

– Аман, докле више да те учим?! Прво кафа, па онда све остало... Бриши сад!

Г. Рада Поповић
шеф Кривичне полиције

Депеша је још неко време своје место утврђивала на најнижој гомили папира на столу све док се Рада, угледавши натпис „ХИТНО“, није загрцнуо и брже-боље зградио коверту, отварајући је у истом маху:

Приста кварту без позива, данас 28. јануара 1933. године, др Војислав Рашић, бивши окружни начелник, са станом у ул. Страхињића Бана бр. 50 II, па изјави:

У улици Краља Милана бр. 5 станује сама власница госпођа Митрићевић Драга. Како је иста стара преко 70 година, и последњих месеци поблевала и жалила се, из бојазни да је може неко

убити, имала је манију да сама живи и затвара се. Она се годинама посећивала са мојом женом, али више од месец дана није долазила код нас, нити се телефоном јављала. У бризи да јој се није што десило, ја сам јој лично убацио два писма кроз мрежу главног улаза, али како се ту налазе и друга писма и три броја „Политике“, мишљења сам да није ни силазила доле, вероватно да јој се каква несрећа догодила. Ово тим пре што сам распитивао и суседе: фризера, машемоткињу и бакалина на ћошку, преко пута Двора, код кога је сваког дана долазила, те су ми и они потврдили да је већ две недеље никако не виђају.

Познато је да јој је кућа са улице, као и она из дворишта, празна, и да она станује у старој кући, са десне стране, на првом спрату, да јој електрично звонце не ради, да у дворишту има једног старог гусана, а код себе држи два кучета. Молим власт да са изложеног учини што буде наша за потребно.

Др Војислав Рашић (Тел. 21-074)

Несуђена кафа се увелико охладила док је дугогодишњи кривични инспектор, а сада и начелник одељења Рада Поповић више и не обраћајући пажњу на њу, лаганим покретом протрљао смркнуто чело, те одмах написао наређење број 2690 и послао га дежурном старешини Првог кварта. Захтевао је да се за сутра ујутру одреде полицајац и механичар, који би са др Рашићем и још неким сведоком, пошли до куће Драге Митрићевић и насилним путем ушли у њу, те све околности детаљно

проверили и о томе га званично, писаним путем, известили. Не желећи ништа да препусти случају, посебно када је у питању чувена београдска милионерка за коју ће сигурно јавност да се заинтересује, задужио је и свог верног полицајца, младог Митровића, да буде присутан приликом те акције.

Задовољан својом одлуком завалио се назад док му је издужено лице попримало исти онај блажени израз од пре неколико минута. Остављао је утисак човека који је управо освојио неку премију.

– Шефе! Шефе! – задихано је сутрадан, а све трчећи низ ходник, узвикивао Митровић.

– Митровићу, не дери се као мазга, који враг те спопао. Ајд', улази...

– Шефе, јутрос смо прво развалили улазну капију на кући, па онда и браве на вратима стана, али нешто је упорно пружало отпор. Колико год да смо гурали, сила је била јача и нисмо их могли отворити. Изгледало је као да је изнутра било нешто постављено на њих што је спречавало да се отворе. Након што смо на једвите јаде успели да их одшкринемо, угледали смо масиван писаћи сто који беше наваљен на врата. Ја сам онда помислио да се баба налази у стану, јер је можда у страху од пљачкаша баш поставила тај сто као препреку – рапортирао је у даху нервозно се премештајући с ноге на ногу.

– Чекај, Митровићу да скинем капут, где си наврô, па неће баба нигде да побегне!

Уследило је неколико тренутака непријатне тишине током којих се млади полицајац посветио детаљном истраживању својих ципела, бленувши без престанка у патос. Схвативши то, начелник брзо узвикну:

– Говори сад, Митровићу, шта си се умусио! – рече Рада заваљујући се у своју фотељу.

– Шефе, она је већ побегла. Мислим, претражили смо све, од ње нема ни трага ни гласа. У спаваћој соби сам нашао преломљен штап којим се поштапавала, а у орману су уредно висиле хаљине међу којима и она црна по којој је сви у вароши препознају. Ево, све пише овде – коначно ућута Митровић.

– Дај ми то овамо! – Рада му, изнервиран, истргну записник.

Код начелника се полако будила стрепња, благо обавијена језом. Истрага је сада званично покренута. Давао је све од себе да покретима лица не ода збуњеност која га је у том тренутку снашла. Још једном је дубоко удахнуо и почео да чита:

ОДЕЉЕЊУ КРИВИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА

На основу наредбе бр. 2690 да се стан госпође Митрићевић насилним путем помоћу бравара отвори, а да би се могло утврдити шта се са њом догодило, и какав је узрок овог њеног непојављивања, извештавам следеће:

На дан 29. јануара 1933. године извршено је насилно отварање и преглед свих одељења и бројних просторија на овом имању госпође Митрићевић и то: стана који се налази на десном крилу зграде с лица подрума и двориште, и том приликом нигде није пронађена Драга Митрићевић ни жива ни мртва, нити ма какви трагови који би указивали

на злочин, или пак самоубиство, а ни писмених доказа није нађено по којима би се дало закључити да је она себи какво зло учинила, или да је где ван куће отишла.

Овом приликом у стану је константовано следеће: браве, како оне на улазу с лица кроз који је Драга Митрићевић пролазила, тако и оне на степеништу којима се долази до њеног стана на спрату зграде с лица и на самом стану, нађене су непоређане и закључане, у стану пак није могла бити пронађена, но су нађена два кера у спаваћој соби жива и здрава. Поред тога у овој соби нађено је доста измета ових керова што је знак да су дуже овде затворени, а на једној столици нађена је једна шерпа с водом која је била замрзнута. Поред овога у кухињи је нађена једна печена гуска од које је врло мало узето за храну, у осталим одељењима све су ствари нађене у потпуном реду.

У предсобљу, пак, био је привучен једним делом писаћи сто скоро уз сама врата те је онемогућавао да се врата рашире, све дотле док се исти од врата није одгурнуо њиховим насилним отварањем. На овом столу нађен је и један број „Политике“ од 20. јануара 1933. године, док су остали бројеви од дан раније нађени на дивану у њеној спаваћој соби.

Накнадно смо извршили насилно отварање свих осталих одељења на овом имању госпође Митрићевић, те је извршен поновни преглед ових како у згради са лица тако и у згради у дворишту, па и у целом дворишту, и шахтовима. И овом приликом Драга Митрићевић није могла бити

пронађена, нити пак какав траг који би указивао било на злочин самоубиства, или пак да је госпођа где на дуже време отишла.

Поред овог, старешина кварта је распитивањем сазнао од госпође Шуре, жене Милована Митрићевића, рођака Драге Митрићевић, са станом у Шантићевој улици бр. 5, да је она госпођу Митрићевић у петак 20. овог месеца у 6.30 увече срела пред хотелом „Ексцелзиором“, у краља Фердинанда улици, да иде са једним сељаком који јој је носио неки џак са кукурузом, те је она са њом у разговору дошла до зграде где се са њом растала и била потпуно здрава, када је са овим сељаком госпођа Митрићевић отишла у свој стан, а она, поздравивши се са њом, својој кући. Поред тога, нашао сам у ходнику главног улаза, на бетону, више комада адресираних писама, нека на Драгу Димитријевић, рентијерку, а нека на госпођу Митрићевић. Даље, нашао сам и три броја „Политике“ од 21, 22. и 23. овог месеца, и извештај Поште Београд 2 о приспећу једног порто писма на адресу Драга Димитријевић.

СТАРЕШИНА I КВАРТА

„Ух, мајку му... Сигуран сам да ће убрзо сви да забадају свој беспослени нос у случај нестанка најбогатије Београђанке... А не могу ни да их кривим, тајанствена старица и њен необичан живот савршена су тема за све душебрижнике“, разговарао је сам са собом Рада Поповић након што је несрећног Митровића истерао напоље. „Кад мало боље размислим, све у вези с њом је

Рађено 28. Јануара 1932.г. у I. Кварт
У.Г.Б.

Преста квартиру без позива Др. Воји-
слав Рашић, бив. Окружни Начелник, са станом у
ул. Стратинића Бана Бр. 50/II. па изјави:

У ~~У.Г.Б.~~ Кр. Милана Бр. 5. станује
сама власница Г-ђа Митрићевић Драга. Ка-
ко је иста стара преко 70. година и после-
дних месеца боловала а желила се, из-
бојзана да је може неко убити, имала је
манију да сама живи и затвара се. Она се
годинема посећивала са ~~неким~~ мојом же-
ном али више од месец дана није долазила
код нас, нити се телефоном јављала. У
бриви да јој се није што десило: ја сам јој
лично убацпо два писма кроз мрежу ~~на~~
главног улаза, али како се ту налазе и
друга писма и три броја Политике, ми ~~шле~~
на сам да није ни силзала доле, верова-
тно да јој је се ~~када~~ несрећа десила. Ово
тим пре што сам распитивао и суседе; фри-
зера, машинотичњу и бакалина на ~~шош~~ку, ~~у~~
преко пута ~~швора~~, код кога је сваког дана
долазила и они ми потврдили да језвећ ~~на~~
две недеље никоме не виђају.

Познато ми је да јој је кућа и
са улице, и она из дворишта, презина ~~и~~ да
она станује у старој кући, са десне
стране улице, на првом спрату, да јој
електрично звонце не ради, у дворишту ~~и~~
~~дв~~ има једног старог Гусана, а код себе
држи два мала кучета. ~~Мих~~

Молим власт да са изложеног у-
чини што буде наша за потребно.

J. Bojić
(1931. 27. 074)

Допис из Првог квартa

изузетно неуобичајено. Осећај ми говори да се није без разлога крила иза зидова те старе и некада врло господске куће. Како ли се уопште усуђивала да живи сама, без игде икога у толикој празној јураји!? Ни сва хука великовашарског живота није могла да у запуштеним просторијама прикрије утисак мемљивих гробница, и то на само неколико корака од 'Лондона', на улици која је најживља артерија града. Рђав је ово посао, нешто ми ту не мирише како треба. Хм, детаљан план, хитно ми треба детаљан план.“ Уз ове мисли, готово механички, он одложи записник и положи дланове на празну површину стола, те се подиже из фотеље. Размахао се по канцеларији, било му је потребно да брзо мисли, а свака, па и најмања грешка остаће забележена као црна мрља у његовој каријери. Путања његовог кретања по соби образовала је савршен знак бесконачности. Нагло се заустављао на само пола корака од радног стола, и поново кружио до зида увелико пожутелог од дима и старости, у чијем дну се налазила затрпана стара комода. Руке је скупљених песница држао круто на леђима, као да од тога има неке посебне користи. Истим наглим покретом се зауставио, расејаност је ишчезла, а на лицу му се оцртала одлучност.

Прогласиће ванредну ситуацију за своје службенике. Убрзо је наредио да се сви који су на одмору или боловању хитно врате на посао. Одлучио је да својим људима распореди нова задужења и посебне задатке. Тако је Митровић постао његов први пратилац, Анђел Бреговљанин шеф истражне службе, Александар Аца Андоновић руководилац техничког одељења, Илија Јовановић био је задужен за сведоке, и тако редом. Ово запрепашћујуће откриће о нестанку чувене мултимилионерке одмах је обзнанио

Управи града Београда, а затим и осталим органима Краљевине Југославије. Предмет је сада и званично био у његовим рукама.

– Сви у кућу Драге Митрићевић! – командовао је начелник. Тек када је ово изговорио, ваздух је поново пронашао пут до његових груди.

Убрзо су један за другим у завејано двориште у Краља Милана 5 улазили полицајци, инспектори, записничари, техничко особље, жандари и многи други радници. Својим ужурбаним ходом унели су немир у идилични призор који су затекли. Приступили су поновном претраживању свих објеката на имању. Док је Поповић пажљиво разгледао браве и кваке на вратима главне куће, стигао је и Аца Андоновић са својим помоћницима, који су у препуним рукама носили разне реквизите, кофере и неопходни алат. Из сваког, па и најскривенијег угла огромне куће допирало је звецкање, стругање, лупање... И поред читаве буке и раштрканих људи, Рада је сама у сопственим мислима. Осећао је да ће морати стрпљиво да чека, али ни сам није знао шта то тачно.

Одсуство уобичајених детаља и низ нелогичности додатно су компликовали ситуацију. По свему судећи, како се и сам уверио, госпође Митрићевић нема у кући. Не зна се шта је са њом. Основни мотив – пљачка, још увек није био искључен, Рада Поповић није знао да ли је старица имала у кући пара или не, али свакако није циљао на то. Нешто друго је њега посебно бринуло. И сам се уверио да је црна офуцана хаљина по којој је старица била позната у вароши уредно висила у орману. Посебан немир Ради, а и свим присутнима, уносио је призор изгладнеле и промрзле живине и паса у леденој

кући. Тиме је и последња сумња била одбачена. Знало се да је госпођа Драга мрзела скоро све осим једне једине ствари – својих љубимаца. Никада им свесно не би приредила овакво мучење. Сада је било сигурно да се иза свега крије свиреп злочин.

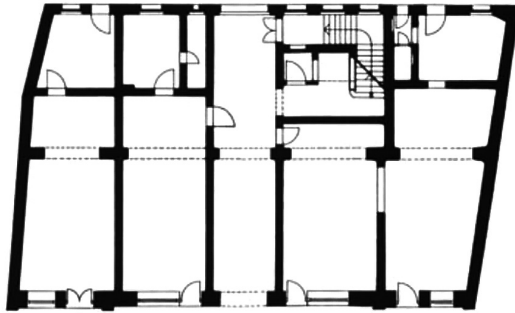
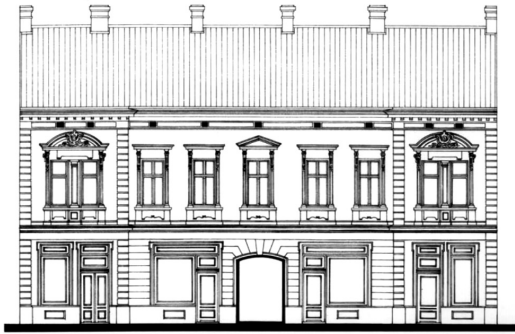
Иако је све било затворено, ни до каквих кључева силним претурањем нису дошли.

– Мора да их је понела са собом, нема друге... – замишљено је прелазио из једне просторије у другу.

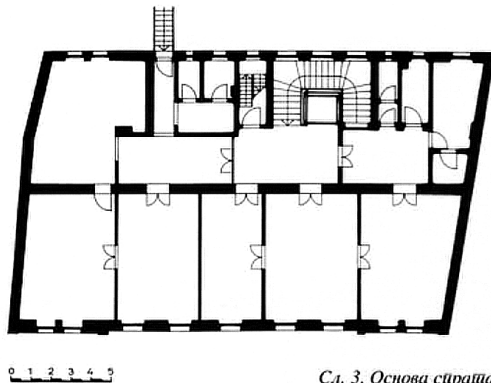
Вео мистерије обавијао је сваки детаљ пусте кућерине. Богата старица као да је у земљу пропала, а решење се није назирало. Нигде ниједног трага нема који би унео бар мало светлости.

Рада је знао да Драга Митрићевић није волела људе – она је волела животиње. Од њих се није одвајала. Причали су му да је стално говорила да се никога не боји док год је чувају њени љубимци. Зато му сада и није било толико чудно што је у првом делу куће, у пространом ходнику, затекао шестогодишњег гусана како поносно парадира на позицији такозване прве страже, чије се гакање као упозорење на уљеза чуло чак и у суседним кућама.

Иза тог ходника, у следећем стану, баба је чувала два расна немачка овчара спремна да бране газдарицу и растргну евентуалне провалнике у сваком тренутку. Најзад, у трећем делу, испред спаваће собе, држала је кокошке и пилиће. Природна одбрана није била и последња. Драга Димитријевић Митрићевић је иза врата у спаваћој соби крила велику секиру, а свако вече пред спавање истоветно је, са десне стране јастука, стављала велики нож, а са леве напети револвер који јој је током дана био заденут за појас.

Сл. 2. Основа приземља

Сл. 3. Основа спратна

План куће

Напето жмиркајући у страху да му не промакне неки очигледан детаљ, Рада је обишао све просторије, али упркос свом уложеном труду и искуству није уочио никакве трагове насиља, провале или пљачке. Успорено је, практично несвесно, сео у покушају да склопи коцкице.

„Онај сломљени штап као да покушава нешто чудно да ми наговести, потпуно искаче из целе ове слагалице“, помислио је и згрчио издужено лице у гримасу као да се напреже да још нешто докучи.

Две-три давно оглодане кошчуре у кухињи биле су потпуно сасушене, а у лавору је запазио прљаву залеђену воду. По стању у коме су се налазиле животиње и њиховом мучном кретању могао је закључити да су већ дуго затворене без хране и воде. Све ово је потврђивало једину сигурну претпоставку – стара милионерка нестала је пре неколико дана.

„Али када тачно?“, одзвањало је питање.

И док су службеници детаљно вршили преглед свих просторија, завиривали у сваки кутак, полицајац Митровић је у нади да ће се докопати нових информација довео у кућу локалног продавца новина, смушеног црномањастог младића. Заstraшен ауторитетом и ситуацијом у којој се нашао, једва чујним гласом исцедио је одговор на прво питање:

– Последњи пут сам видео госпођу Митрићевић 20. јануара када сам јој лично предао јутарњу штампу након што ме је чула да сам се појавио испред капије.

– А после тога, ко јој је ове новине донео? – упита га начелник показујући на неколико листова „Политике“ који су носили датуме 21. и 22. јануар 1933.

– Сутрадан сам само оставио ту штампу у ходнику, убацивши је кроз гвоздену решетку. Прексутра сам

учинио то исто, а после тога престао, јер сам видео да госпођа није узела ни та два броја која сам раније донео. Помислио сам да је негде отпутовала, а наредних дана пролазећи поред њене куће приметио сам да убачене новине није чак ни пипнула.

Иако је било очигледно да разносач новина ништа лоше није учинио, Рада му је ипак поставио још неколико уобичајених питања.

Како су прве пахуље те године дотакле улице Београда ни мање ни више него поменутог 20. јануара, оне су уједно биле и алиби за продавца новина. Све што је рекао било је тачно. Како нигде није било трагова, ни у дворишту, а ни на улазу у кућу, очигледно је било да се после тога дана ни она нити ико други није ту појављивао.

– Знаш ли још нешто о госпођи Митрићевић? – упита га поново Рада.

– Знам да је све дневне листове редовно читала. А причао ми је Сретен Гогић, који је био њен снабдевач пре мене, да јој је увече убацивао вечерњу штампу, а раном зором јутарње листове. Госпођу је виђао једанпут месечно, најчешће око првог када му је и плаћала услугу, али како ми је рекао, и то је чинила према тренутном расположењу. Некада му је кроз решетку пружала новац одмах, без речи, док га је чешће набусито терала, грдећи га: „Иди, склони се одатле! Какав новац? Никакве вајде нисам видела од тих новина! Све их је гусан поцепао.“ Знајући за њену чудну нарав, Гогић је одлазио, али већ неког следећег пута би му, иако невољно, ипак платила. Тако се месецима натезао са њом све до једне вечери када је због великог нагомиланог дуга храбро зазвонио на њена врата у намери да јој тражи новац. Причао ми је још да се тада баба Драга након неколико минута